

ישעיה ברכה

יוצא לאור ע"י אברכי הכולל שבמוסדות "מקור חיים" בראשות מו"ר עט"ר הרה"ג רבי יוסף מוגרבי שליט"א

בית הכנסת "זכור לאברהם" פיצ'וטו רחוב מפרץ שלמה 100, קרית שרת חולון

גליון מס' 304

ערש"ק פרשת "וארא" כה' בטבת תשע"ב

קשה עורף

מכות מצרים היו מכות נפלאות עד מאוד, בהן הראה ה' יתברך שהוא שולט על כל העולם כולו ועל כל ברואיו. כמה חיזוק באמונה היו צריכים ללוות כל אדם שהיה נחשף במקצת למכות נדירות אלו. אולם מה רבה התדהמה שאותו אחד שבעיקר היה צריך ללמוד לקח ולהסיק מסקנות, אטם את ליבו ולא שת למכות וליסורים שניחתו עליו, על ארצו ועל כל עמו. פרעה מלך מצרים התנהג כסומא באפילה וכאדם ללא רגש עת הקב"ה ישתבח שמו לעד הפליא בו את מכותיו, והבדיל את כל בני ישראל מהתורה ובהו שהיו באותם ימים במצרים. וצריכים אנו לדעת, שכאשר אדם פונה לדרך רעה ועוסק במעשים רעים, הקב"ה ברוב רחמיו וחסדיו מרחם עליו ושולח לו יסורים שהם מלשון מוסר, והיסורים ממרקים שוב את ליבו ונוטלים הלכלוך והטמטום שנעשה בו ע"י עוונותיו, כך שקל לו יותר לשוב על עקבותיו ולזכות כמקדם ללכת בדרך הישר. אך כשהאדם מקשה את עורפו וסוגר את ליבו לכל האותות והמופתים שה' יתברך שולח לעברו, פעמים שהקב"ה נוטל מאותו אדם את העזרה והסיעתא דשמיא לחזור בתשובה ומקשה ואויס את ליבו כדי להפרע מאותו אדם שבחר בדרך הקלוקלת והרעה. כך היה עם פרעה. כיון שהתירה בו הקב"ה חמש פעמים ולא שמע - נעל הקב"ה את ליבו, כלומר גרם שהיסורים לא ירכבו את ליבו, וישאר כאילו לא באו המכות והיסורים עליו מעולם, וממילא לא ישוב מדרכו הרעה, והמשך לשעבד ולייסר את בני ישראל ולא רצה לשלחם כציווי ה' ושליחו הנאמן משה רבינו. וכבר כתב רבי אליהו לופיאן זצ"ל, כי את טבע האדם ומידותיו קשה מאוד לשנות, ואף אם לפעמים הוא מתעורר ומכיר עוונותיו ועושה תשובה, אך אחרי תקופה קצרה חוזר לסורו, כי המידות וכוחות הנפש באדם הם פועלים בכוח רב, וכבישת המידות היא מלחמה חזקה מאוד. אחים ואחיות יקרים, ובואו ונפתח את ליבנו לדרך התורה והמצוות, נעשה את רצון אבינו שבשמים, ונזכה לכל טובה ולגאולה השלימה.

איך כאלוקינו!!!

מספרים על הכהן הגדול מראדין, רבי ישראל מאיר זצ"ל, שפעם עבר אחד התלמידים ליד חלון חדרו, ושמע קול צחוק בוקע מקיתונו. הטה התלמיד אוזנו היטב ושמה כאפרכסת, לדעת על מה ולמה, צוחק הרב, עד שאט אט התגלתה בעיניו התמונה, רבי ישראל למד בחומש בפרשת "וארא" על המכות שספגו המצריים, וכאשר הגיע למכת הצפרדעים, לאור ראית דברי חז"ל הקדושים כניצבים לנגד עיניו אודות הצפרדעים ומעלליהם, פקע בצחוק גדול שהרי הצפרדעים, מהם שעלו לתוך התנורים, ואף נכנסו לתוך המאכלים הערבים, והמצרי נוגס ב"לאפה" ובמקום פלאפל נכנסת לפיו צפרדע, ולא זאת בלבד. הצפרדעים שניחנו בקול ערב, פתחו "בקונצרט" רב עוצמה שלא נשמע כדוגמתו מאז בריאת העולם. ואת עלית על כולנה, צפרדע גדולה אחת היתה, והמצרים בסכלותם ובכעסם היכו בה נמרצות כאשר במקום למות, השריצה הצפרדע על כל מכה נחילים של צפרדעים. זאת ועוד היוו עילה מוצדקת לצחוק של הרב. ובאמת שמכה זאת היתה קשה במיוחד, וממילא לא לפלא היה כאשר קרא פרעה הרשע למשה ואהרן בבקשה נמרצת להעתיר אל ה' שיסיר ממנו את הצפרדעים... וכאן לכאורה קורה דבר תמוה. משה שואל ואומר לפרעה: "התפאר עלי למתי אעתיר לך ולעבדיך ולעצמך להכרית הצפרדעים ממך ומבתיך וגו'", ופרעה עונה תשובה הצריכה ביאור נרחב ואומר: "למחר!" ואינו מובן כלל ועיקר, הרי פרעה ועמו סבלו כל כך, ואם כן מדוע לא ביקש פרעה משה שיתפלל אל ה' שיסיר הצפרדעים לאלתר ומיד, כיצד אפשר הרשה לעצמו "לוקסוס" גדול כל כך?! אלא שרבינו "אור החיים" הקדוש מבאר בלשונו המתוקה מדבש ונופת צופים, פירוש שאם נפנים את מוסרו הגדול, אנו נצא בשלל גדול! כוונת משה באומר: "התפאר עלי", להראות אשר יפליא ה' לחבב ידיו, וכאשר העבד מבקש מרבו בקשה, שמחתו תהיה כאשר תתמלא בקשתו, ובודאי שלא יתנה תנאים איך ומתי ימלא אדונו את רצונו ובקשתו, די לו במה שתתקבל משאלתו! ואכן פרעה למראה עיניו הגשמיות, רצה להגדיל הניסיון של משה, ולכן ביקש שמכת הצפרדעים יסורו רק למחרת, לראות האם יוכל משה גם לזאת, דהיינו לבקש בקשה ועוד להציב תנאים למתי רצונו שתתמלא בקשתו, דבר שבדרך העולם הוא מן הנמנע. והשיב משה רבינו על זה ואמר: "כדברך נעשה למען תדע כי אין כה' אלוקינו שיקבל תפילותינו בתנאיה, כמו שכתוב (דברים ד' ז') כי מי וגו' כה' אלוקינו בכל קראנו אליו! ונמצינו למדים מפרשה זאת הפלא ופלא כמה גדולה אהבתו יתברך אותנו עם סגולתו בכלל ואת הצדיקים בפרט! ומה גדול הכוח של הבקשה והתפילה אליו יתברך אף בדברים גשמיים, ועל אחת כמה וכמה בתפילה על הצלחה ברוחניות והתעלות בעבודתו יתברך, אזי התפילה כוחה גדול, עצום ורב במיוחד! נצל את הנשק הנפלא שניתן לנו במתנה מבורא העולם, ונזכה לגאולה השלימה במהרה!

זמני כניסת שבת וציאת השבת

לרכנו תם	ציאת השבת	כניסת השבת	ת"א
18:15	17:42	16:41	ת"א
18:13	17:41	16:27	י-ם
18:08	17:41	16:30	חיפה
18:12	17:44	16:44	כ"ש

הפסרת השבוע: "כה אמר"

מטעמים לשבת

לו לפרעה, כי אף על פי שבני ישראל כה מושפלים ובזויים עתה במצרים, עד שאין להם כלל צורת אנוש, בכל זאת יוכלו לאהפך לאנשים גבוהי דרגה ונאצלים ביותר, לכשישתחררו מן הסביבה המצרית שעליו חרות השם המפורש ועל ידו נתרששו המופתים המופלאים ביותר, בבואו "לפני פרעה" - הריהו הופך לחש ארסי, ואותו נחש הופך שוב למטה אלוקים בחוזרו אל ידו של משה. זה כוחה והשפעתה של האווירה מסביב...
(מעינה של תורה)

"ויזודלו הקולות ומטר לא ניתך" (ט, לג)

הגאון רבי ציון הכהן זצ"ל מצפקאן שבתוניסיה, הזכיר בספרו "וישיע ציון" את דברי הגמרא, שהגשמים נעצרים רחמנא ליצלן בעוון ביטול תורה. וזה הרמז כאן בכתוב "ויחדלו הקולות" - כאשר חדלים הקולות של לימוד התורה חלילה, "הקול קול יעקב" בבתי הדרשות, אזי "ומטר לא ניתך ארצה!"
(מעין השבוע)

לך ששקולים כאחד (רש"י). כתוב בספר "ממעיונות הנצח": שאלו תלמידיו את החוזה מלובלין זצ"ל: כיצד יתכן הדבר שיהיו שני בני אדם שקולים שוים בכל ממד, הלא אמרו: "כשם שאין פרצופיהן שוין כך אין דעותיהן שוות"? הסביר להם "החוזה": במה דברים אמורים, כשבני אדם מחזיקים עצמם ל"ש", דעת דעה, ממילא אינה יכולה להשתוות עם דעה אחרת, ואילו משה ואהרן אמרו שניהם יחד "ונחנו מה", שניהם לא תפסו מקום ובעיני עצמם היו חשובים פחות מעפר ואפר, לכן עשויים אלו להיות שקולים ושוים בדעתם ממש.
(תורת הפרשה)

"קזו את מטרך והשלך לפני פרעה יהי כתנין" (ו, ט)

אמר הגאון מהר"ם שפירא מלובלין זצ"ל: ההשפעה הגדולה ביותר על האדם נודעת לסביבתו, בה הוא שרוי. אפילו האופי המושחת והגרוע ביותר עשוי להשתנות ולהשתפר, כאשר הוא שרוי בסביבה טובה ונאצלה, ומאידך, האדם הטוב ביותר עלול לאהפך לחיה צמאת דם בהימצאו בסביבה מושחתת. כשביקש משה רבינו להסביר

"וידבר משה לפני ה' לאמור הן בני ישראל לא שמעו אלי ואיך ישמעני פרעה ואני ערל שפתיים" (ו, יב)
והנראה לבאר בעזה"י, על דרך שאמרו רז"ל אצל יונה הנביא שסרב ללכת להוכיח את נינוה, שידע שיעשו תשובה ובכך יתעורר חס ושלום קיטרוג על עם ישראל ויהיה רוגזו של הקב"ה על ישראל שפעמים שמקשים עורפם ולא שבים בתשובה. והנה זהו שאמר משה רבינו ע"ה: "הן בני ישראל לא שמעו אלי", ותהיה הסיבה אשר תהיה, "ואיך ישמעני פרעה" - כלומר איך יהיה כאשר ישמעני פרעה, אזי יתעורר קיטרוג על ישראל חס ושלום, "ואני ערל שפתיים", שלא יהיה לי פתחון פה ללמד זכות עליהם, מאחר שפרעה יטה אוזן לשמוע והם לא היטו אוזנם, ועל כן היה משה מבקש להימנע ולא ללכת אל פרעה כלל כדי שלא יתעורר חס ושלום קיטרוג על ישראל.
(דברי חיים)

"הוא אהרון ומשה... הוא משה ואהרון" (ו, כו-כז)

יש מקומות שמקדים אהרון למשה, ויש מקומות שמקדים משה לאהרון, לומר

מוקנים אתבונן - סיפורי צדיקים

על יצועם... לילה אחד פקעה סבלנותו של הרב. כשנשמעו הנקישות נטל עמו את מקלו. פתח את הדלת בתנופה והרים את המטה. אמר למומר: "הסתלק, ולא, אכך במקל!", חוורו פני המומר, והרב הפטיר: "כשם שהמטה הזה לא יצמיח פרי, כך אתה לא תשוב לעולם!". שמת המומר כתפיו ופנה ללכת לבלי שוב. הביט הרב, והנה הוציא המקל פרחים, החל לפרוח נגד עיניו ולגמול פרי! "חזור נא!", קרא הרב הנרעש. הזמין את המומר לחדרו, והחל ללמדו דרכי תשובה. אין לשער ולתאר איזה לילה מזוכך ומטהר עבר עליו! לפנות בוקר שב לאחוזתו - והנה להבות מתמרות ועשן מתאבך. הבית עלה באש על יושביו. כך ניצל, כדי לפתוח דף חדש... סיים הצדיק את סיפורו, ואמר: "בימי קדם נשמעו כאלו פלאות. אבל בימינו, הייתכנו?!". שהה רגע, והוסיף: "ואולי? לילה טוב...". למחרת באה השמועה שבאותו לילה נשרף בית אחוזה לא הרחק מן העיר. ובדרך פלא לא היה בו האדון, יהודי מומר, ששהה בדנציג לרגל מסחרו. וכבר לא חזר, כי שב לדת אבותיו... ואף אנו נתהה: "בימי קדם נשמעו כאלו פלאות. אבל בימינו, הייתכנו?!". אבל אנו לא נשיב: "ואולי". אנו נדע: קורים ועוד איך! **הגאון החתם סופר זצ"ל**, לפני פטירתו, נשא תפילה: "שלא יבוש המעיין, איך ניסו לקצוץ ולגדוע את האילנות, לנתק מן המורשת, לקרוע מהיהדות! נדמה היה שזהו, רק יוכל קטן מפכה, רק שתיל זעיר מלבלב. והחורש כולו יבש, קמל. והנה קמה תנועת התשובה, ועצים שנראו כיבשים פורחים בעליל, שבו אל המקורות. "ואמרת בלבד מי ילד לי את אלה, ואני שכולה וגלמודה. ואלה מי גידל, הן אני נשארתי לבד!". ולפתע שבים הם "כיונים על ארובותיהם", נצח ישראל לא ישקר!

(מעין השבוע)

הצדיק **רבי יצחק מנשיז זצ"ל**, ביקר פעם בעיר וולודובקה. בערב שכב על מיטתו לנוח, וכמה מקרוביו עמדו סביבו. פתח וסיפר מעשה שהיה בימים עברו בעיר אפטא. אברך למדן, מוכשר ונאה, נאלץ לצאת למסחר כדי להתפרנס. היה פוקד אחוזות האצילים, קונה את תנובות השדה ומציע תמורתן סחורות שונות. בהיותו ישר דרך, חכם ונבון, רכש אימונם ולמד נימוסיהם ואורחותיהם לשאת חן בעיניהם. נשיאת חן זו היתה לו לרועץ, כי בסמוך לעירו היתה אחוזה נרחבת שעם אדוניה סחר. יום אחד מת הפריץ, והותיר את הנחלה לבתו היחידה. המשין הלה לסחור עם העלמה האצילה, ועדינות אורחותיו נשאה חן בעיניה. בקצרה, לא עמד בנסינו של יוסף, והלך מדחי אל דחי עד שהמיר דתו ונשאה לאישה, והיה לאדון האחוזה. "רבינו", קטע אחד השומעים את הצדיק, "לא הרחק מכאן ארע סיפור דומה, אחד מבני העיר...". השומעים היסו אותו, והצדיק המשין בסיפורו: "תארו לעצמכם, יהודי מוצא עצמו שבוי בידי הסיטרא אחרא. לא תפילה, לא תפילין, לא שבת ולא חג. לא ראש השנה ולא יום הכיפורים... חיים כה משמימים, מדבר צחיה של חולין, מדיף צחנת נבלות וטריפות וקבס נגז'... לא אחת ניחם על צעדו ביקש לחזור בו, לשוב לחיי צורה ומצוות. אבל הדלת היתה נעולה בפניו, שכן לפי החוק ששרר באותם ימים, היה אסור למומר לשוב, וכל המסייעים לו צפויים היו לעונשים כבדים. ובכל זאת, ניסה. אבל המרשעת עמדה על המשמר. הבחינה בתחבטותיו ועקבה אחר צעדיו, וכשקשר קשרים עם יהודי העיר, היתה מסגירתם למלכות והתייסרו נוראות. רבה של אפטא גאון צדיק היה. לילה אחד ישב ולמד, והנה מתדפקים על דלתו. קם ופתח, והמומר מולו: "הושיעה, רבי", קרא בקול בוכים, "רצוני לשוב בתשובה, לחזור ליהדותי!..." והרב, שידע שיהודים רבים כבר שילמו ביוקר על הענותם להפצרותיו, סגר את הדלת בפניו. אבל האיש לא ויתר. לילה אחר לילה הגיע, בשעה קבועה, כאשר בטירתו עלו הכל

זוידת השבוע

היכן מציון נס בתוך נס
בחמש מקומות בפרשתינו?

את התשובות יש לשלוח לפקס: 03 558 4485
בין הפותרים נכונה יוגרל (אחת לחודש)
אוגדן של עלוני ישא ברכה

תשובה לחידה מפרשת "שמות": רש"י א', א'.

והייתם לי סגולה

סגולה להינצל מעצבות לאכול תמרים
(שם אות לט, ויבדוק היטב מתולעים),
וכן היין משמח את האדם (ברכות לה:).

(ישועה והצלחה)

מדברי האש הישירה הרה"ג ר' יוסף מוגרב' שליט"א

תזכור הבנים

ההפקרות סכנה

נער צעיר, בן לאב מחסידי החוזה מלובלין זצ"ל, סר מהדרך ופרק מעליו עול תורה. אחר שהובאו הדברים לידעת החוזה, ואחר שהתבררו ואושרה אמיתותם, הורה החוזה לגבאים להוציאו מבית המדרש. באחד הימים היו רעש ומהומה ברחוב היהודים, ונדע כי הגרף המחוזי מבקש לפגוש את הרבי מלובלין. מפני אימת המלכות ושלומה, הסכים החוזה לביקור, ונעשו הכנות רבות לכבוד הגרף. כאשר הגיע הגרף, כיבדו החוזה כפי מעמדו, ואף יצא ללוותו כברת דרך. מיד כשיצא החוזה ללוותו, קפץ אותו נער מופקר לבית הרבי והמתין שם לשובו. כאשר שב החוזה לביתו, המתין לו אותו "שייגעץ", העיז פניו ופער את פיו בשאלה: "הנה הרבי חושש שאהפך לגוי, והלא אפילו גוי גמור ורשע כגרף המחוזי, הרבי מקבל בסבר פנים יפות, ומה חששו הגדול שאהפך לגוי גמור?!" כל זמן שאלתו לא נשא הרבי מלובלין את עינו הקדושות אליו, ומיד כשגמר את שאלתו הוציא מארון הספרים חומש דברים, פתח בפרשת כי תצא, וקרא את הפסוקים המדברים בבן סורר ומורה, ואת דברי רש"י: "בן סורר ומורה נהרג על שם סופו. הגיעה תורה לסוף דעתו, סוף שמכלה ממון אביו ומבקש לימודו ואינו מוצא, ועומד בפרשת דרכים ומלסטם את הבריות, אמרה תורה ימות זכאי ואל ימות חייב". הוסיף הרבי מלובלין, ושאל בנעימה את שאלת הראשונים - הלא אף אם ירדה תורה לסוף דעתו שירצח וילסטם את הבריות, מכל מקום בעבור זה לא מגיע לו עונש סקילה, שהרי אפילו רוצח עצמו, בעדים ובהתראה, אינו חייב אלא מיתת סייף, ודיו לבא מן הדין להיות כנידון?! אלא סיים החוזה את דבריו, מוכח מכאן "אז הפקר גיין איז די ערגסטע" - "להיות מופקר זה הגרוע ביותר!". ככלותו לדבר, שלחו החוזה מלובלין מביתו יש לציין שאותו נער המשיך עוד שנים רבות לתעות בדרכי החיים, אך דבריו הקדושים של החוזה בערו בליבו ולא נתנו לו מנוח, ובסוף ימיו גברו יסוריו וחזר לדרך המלך לעשות רצון אביו שבשמים. מכאן נלמד כמה חובתינו למנוע מילדינו להגיע לחיים של "הפקרות והוללות" שכן משם הדרך... אין לנו בדורינו נביא או חוזה שדבריו "יפעעו" בלב ילדינו, די אם נמנעם מדרך זו וכמאמר אותו חכם: "עגלון טוב הוא לא מי שיודע לצאת מן הבוץ אלא זה שיודע לא להכנס אליו מלכתחילה", ועירונו מונעת אסון.

שלום בית

אי-נוזות למען בן/בת הזוג

בספר "עולם חסד יבנה" הביא, שעל רבי דוד פייגנבוים גאב"ד פרוז'נאי זצ"ל מקדושי השואה, סיפר עד ראיה מחוויותיו בשנות הרעה: בבית הכנסת הלא מוסק יושב לו הרב לבוש מעיל פרווה, משפשף יד ביד, מכה רגל ברגל לחממן קצת, ולומד או משוחח עם הבאים בחידושי תורה, בדרוש, בסיפור, הכל לפי הבנת המבקר. גם אני זכיתי להיות בין מבקריו. ביום חורפי אחד נכנסתי אליו לבית הכנסת, הקור היה שלושים מעלות מתחת לאפס, והרב יושב כדרכו בקודש בבית הכנסת, רועד מקור ולומד. שאלתי אותו: "הרי עוד היום גדול, לא עת האסף העם לתפילה, והרי יכול הרב להכנס לדירתו הסמוכה המוסקת במקצת, וגם אני ויתר המבקרים היינו שמחים לשוחח עמו בבית, ולא לסבול כאן מהקור הנורא?". השיב הרב: הנך צודק בהחלט, אבל הסכת ושמע מעשה שהיה, שבגללו החלטתי לשבת כאן: לפני זמן מה ישבתי בביתי המוסק ולמדתי. מישהו דפק בדלת. בשומעי הדפיקות אמרתי: "כן, בבקשה נא להכנס" - ואין מענה. שמעתי קול צעדים וצעקתי "להכנס" - ואין קשב. קמתי לפתוח את הדלת והרגשתי שאדם מתרחק. השגתי וראיתי בוכה, הבנתי שהוא בא לתנות את צרותיו, כרגיל בתקופה חשוכה זו. בקשתיו שיכנס לבית, נרגע ונכנס. שאלתי: ולמה חזר על עקבותיו ולא נכנס לבית? השיב: דפקתי בדלת ולא קיבלתי מענה (כנראה לא שמע את תשובת הרב "להכנס"), חשבתי שהרב לא יכול לקבלני, חזרתי על עקבי ואנחתי עמי. סיכם הרב: "שמעתי! יהודי בא אלי בימים טרופים אלו לשפוך ליבו. במה אני יכול לעזור לו, כסף אין לי, אוכל ומזון גם אין. אם כן איפוא, כל העזרה והחסד שאני מסוגל להעניק הוא, לשמוע אנחות של יהודי ולהשתתף בצרתו, לנחמו ולעודדו. ועתה בא יהודי ומוצא דלת נעולה ומתבייש לדפוק, או שדפק ולא שמע את התשובה, והוא יחזור לביתו עם מכאובי ליבו, כיצד אפשר לשאת זאת?!... לכן החלטתי לשבת כאן בבית הכנסת הפתוח, לסבול מקור, כדי שכל יהודי בהכנסו לבית הכנסת, יפגשני מיד ויוכל לשוחח ולתנות מה שבליבו". אכן, גדלות שבחסד... בסעודה שלישית דשבת קודש בימי השואה, היה הרב מארח בביתו קהל רב. כל אחד קיבל פרוסת לחם עם כוס חמיצה. התפלאתי: מנין להרב פרוסת לחם לחלק? גילה לי בן הרב: האמא חוסכת כל השבוע מהמנות שלנו וממה שנשים צדקניות מביאות בשביל הרב ומשפחתו, מזה מקמצים ושומרים לתת ליהודי פרוסה לסעודה שלישית. אכן תפארת וגבורה שבחסד...

ממעשה זה נלמד עד כמה מצווים אנו להקריב מעצמינו אחד בעבור השני, ובקל וחומר עד כמה צריכים אנו להיטיב זה לזו וזו לזה גם על חשבון הנוחיות שלנו, ונאמן הוא בעל המלאכה שישלם לנו שכר פעולותינו להשרות שכינתו בינינו.

אמרי שפר

- הרה"ק רבי מנחם מנדל מקוצק אומר: כשעומד אדם על השלב התחתון של הסולם, הוא בודק אם הוא ניצב איתן, ורק אז הוא ממשיך ומתרומם לשלב הבא. וכן בעבודת הבורא, יש לעלות בשלבים, מדרגה אחר מדרגה.
- הרה"ק רבי נחמן מברסלב אומר: לפעמים הנפילה והירידה - תכלית העליה, כי עיקר הנפילה כדי שיתחזק ויתחיל ויחדש חיותו ומוחו.
- הרה"ק רבי משה מקוברין אומר: רגע אחד של ישוב הדעת שווה כל הון דעלמא.
- הבעל שם טוב הקדוש אומר: תענוג תמידי נעשה טבע ואינו עוד תענוג, לכן האדם עולה ויורד בעבודת הבורא כדי שיהיה לו תענוג. (פתגמים נבחרים)

על כן יאמרו המושלים - משל ונמשל

בה: אמנם בפריז תוכר גדלותו, אבל בשובו לעיירתו יתייחסו להשגיו בשוויון נפש. אינם יודעים אודות פריז ואמניה מאומה. אין ברירה. כשישוב ושלל השבחים והביקורות הנלהבות באמתחתו, יהיה עליו לספר תחילה מהי פריז ומי הם אמניה. רק אז יעריכוהו כערכו גם בעירו. **והנמשל:** מטרת ניסי מצרים, המכות והפלאות, היתה: "למען תדע כי לה' הארץ", "ולמען ספר שמי בכל הארץ", וכמו שאמר משה רבינו לפרעה: "למען תדע כי אין כה' אלוהינו" - והיכן יודיע ה' שכוחו וגבורתו מלא עולם והכל בידו כחומר ביד היוצר. בחר בארץ מצרים, שהיתה מעצמת התרבות באותם ימים, מטרופולין החוכמה והמדע, כמו שנאמר: "ותרב חוכמת שלמה מכל חוכמת מצרים", והיו בה חכמים, חרטומים ומכשפים. כמו שאמר: "עשרה קבין של כשפים ירדו לעולם, תשעה נטלו המצרים, ואחד כל העולם כולו". וכאשר הם יודו שאבדה חוכמתם ונסתרה בינתם לנוכח רצון הבורא, יכירו הכל בכוחו ובגבורתו. לפיכך נצטוונו להזכיר את יציאת מצרים בוקר וערב, בכל יום. כי שם ראינו גבורתו, שיבחנו והודינו לשמו. אבל עדיין מקנן החשש, שמא ברבות הימים יטענו שמצרים היתה מדינה שולית, נחשלת ונבערת, וחכמיה בורים ומתפעלים מכל דבר, קל להולכים שולל. ואין איפוא ראייה מהתפעלותם והודאתם באוזלת ידם. לכן החלו מכות מצרים בהוכחת כישורי המכשפים, גם הם הופכים מטות לתנינים ומים לדם, וגם הם מעלים צפרדעים. חכמים הם ובעלי יכולת, אף גאים ויהירים. ואז באה הודאתם שהמשך הפלאים הוא "אצבע אלוקים", להורות כי "אין כה' אלוהינו!"

(מעין האמונה)

הגאון רבי שמחה פלאהם זצ"ל שאל, מדוע המכה הראשונה, מכת דם, היתה כזו שגם החרטומים יכלו לעשות דוגמתה, וכן מכת צפרדע. מדוע לא פתח במכת כינים, בה הודו החרטומים: "אצבע אלוקים היא?" והשיב **במשל**. צייר אומן הגיע לשיא באמנותו, ויצירתו היו כליל השלימות והבשילות. הרעיונות והבעתם, שאר הרוח והיכולת המקצועית הפעימו כל לב ושימחו כל עין. וככל אומן, ככל אדם, שאף להכרה ולהערכה. כיצד ישיגנה, האם יערוך תערוכה בעיירתו הקרתנית? היכן, במועדון העירוני הזנוח? ומי יבוא, החנווני והירקן, הסוחר המקומי והקצב? הם שיתפעלו מיצירתו ויעניקו גושפנקה של הערכה? ואולי יציג בעיר הפלך, ויזמין את כתב העיתון המקומי. מה הבנתו והבנת אנשי העיר באומנות. לא. עליו לעלות לעיר הבירה, למוקד התרבות במדינה. שם מתרכזים שוחרי האומנות, שם נערכות תערוכות תדירות, ופועלים מוזיאונים. שם יוצרים אומנים אנשי שם ומבקרי אומנות כותבים טורים קבועים בעיתונים החשובים, הנודעים בתפוצתם הנרחבת ורמתם הגבוהה. אם שם תובע הערכה, אם שם תוכר גדלותו, אם יתפוס שם מקום נכבד, תהא זו הערכה והוקרה. אבל, ככלות הכול, לא תחרוג מגבולות המדינה. ובמדינות אחרות יש ציירים אחרים, ידועים ומפורסמים בארצותם. בזאת יבחן, האומנם הוא הגדול מכולם - אם יפנה לפריז, בירת האומנות בעולם. שם מתרכזים כל הציירים הדגולים, שם הם מתכנסים ופועלים. שם הלובר, גדול מוזיאוני האומנות בעולם. שם בתי הספר הנודעים לאומנות הציור. שם מרקיעה התחרות שחקים - אם שם תערך תערוכתו, וגדולי הציירים יהללו את יצירתו, ומבקרי האומנות יצאו מכליהם. אם שם יודו בעליונותו, אזי יוכר כגדול האומנים בעולם! רעיון נפלא, אך "אליה, וקוץ

אל תיקרי הליכות אלא הלכות

- ✓ כל הדינים המוזכרים פה - הם במקום שאין עירוב, אבל במקום שיש עירוב - הנוהג להקל לסמוך על העירוב יש לו על מי לסמוך, אבל ראוי לכל ירא שמים להחמיר שלא לסמוך על העירוב, כיון שלדעת מרן השו"ע אין לסמוך על העירוב.
- ✓ כל תכשיט שהוא רפוי, שישנה אפשרות שיפול בקלות - אסור לצאת בו, ואישה לא תצא בתכשיטים שדרכה להסירם ולהראותם.
- ✓ לא יצא במחט התחובה לו בבגדו, בין נקובה בין שאינה נקובה, ואם יצא בנקובה חייב, ובשאינה נקובה פטור.
- ✓ דבר העשוי לתכשיט ולהשתמש בו, כגון מפתחות נאות של כסף כמין תכשיט אסור לצאת בו, שהרואה אומר שלצורך תשמיש מוציא.
- ✓ דבר שהוא דרך מלבוש, אפילו אם אינו לובשו אלא משום הצלה מטינוף מותר לצאת בו בשבת, ולכן מותר ללבוש בגד מפני הגשמים או כובע על ראשו, אבל אסור לאישה ליתן בגד על צעיפה מפני הגשמים, מפני שאין זה דרך מלבוש.
- ✓ מותר ללבוש כיסוי ניילון על הכובע בימות הגשמים וללכת בו ברשות הרבים, וכן מותר ללבוש מעיל גשם על גבי מעיל חורף, גם אם אינו לובשו אלא כדי שלא יירטב מעיל החורף שלו, וכן מותר לנעול ערדליים, וכן מותר לאישה לכסות את ראשה במטפחת מפני הגשם.
- ✓ חיגר שאינו יכול לילך בלא מקל, וכן מי שחושש ללכת בדרך חלקה או מושלגת מחשש שמא יחליק, אסור לו לצאת לרשות הרבים עם מקל.
- ✓ מחוסר איבר כלשהו, מותר לצאת באיבר מלאכותי שהתקינו לו (פרותזה).
- ✓ מותר לצאת במשקפי שמש להגן על העיניים הכואבות מפני החמה. אבל אם מרכיב המשקפיים כדי להגן מן השמש ואין לו כאב עיניים, אסור לצאת בהם ברשות הרבים.
- ✓ מי שקשה לו לראות בלי משקפיים, ולכן מרכיבם תמיד, מותר לו לצאת בהם, וכן המרכיב משקפיים לשם נוי, ולא מקוצר ראייה, אפשר להקל לצאת בהם לרשות הרבים, אבל משקפי קריאה, אסור לצאת בהם, כי בודאי יבוא להסירם ברחוב ולטלטלם ארבע אמות ברשות הרבים, ובמשקפיים מורכבים ממשקפי קריאה וראיה, אין חשש שמא יסירם ברחוב, ומותר לו לצאת בהם לרשות הרבים.
- ✓ עדשות מגע, כל זמן שהמרכיב אותן לא התרגל אליהן, אסור לצאת בהם לרשות הרבים, מכיון שקיים חשש סביר שאחרי זמן מה יסיר אותן ויטלטלן ארבע אמות ברשות הרבים, ואם התרגל אליהן - דינן כדין משקפיים רגילים.

(הבית היהודי - חלק א')

העלון מוקדש לתפילת רבים

לרפואתו השלימה של הוד כ"ק מרן אדמו"ר מנדבורנה שליט"א.
הרה"צ רבי יעקב ישכר בער בן סימה רייזל ובזכות זיכוי הרבים יחזקה ויאמצהו השי"ת
לאורך ימים ושנים דשנים ורעננים עד ביאת גואל צדק כמהרה בימינו אכי"ר.

לרפואת אברהם חליל בן ג'מילה

פרסום, הקדשות, לע"נ, לרפואה, להצלחה. לפנות למערכת: 03-5591756, פקס: 03-5584485